

ГАДААД ХУДАЛДААНЫ САРЫН ТОЙМ

2016 оны 5 дугаар сар

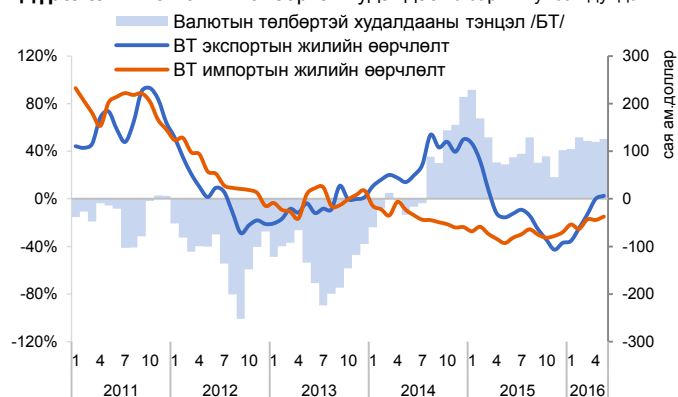
Ерөнхий тойм: Оны эхний 5 сарын гүйцэтгэлээр гадаад худалдааны нийт бараа эргэлтийн хэмжээ өнгөрсөн оны мөн үеэс 11.1%-иар буюу 369.6 сая ам.доллараар буурч 2946.7 сая ам.долларт хүрсэн. Үүнд экспорт 5.1%-иар буюу 94.7 сая ам.доллараар, импорт 19.0%-иар буюу 275.0 сая ам.доллараар тус тус буурсан нь нөлөөлжээ. Тайлант хугацаанд экспортын дүн импортын дүнгээс 602.6 сая ам.доллараар давж гадаад худалдааны тэнцэл ашигтай гарсан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 180.3 сая ам.доллараар өссөн үзүүлэлт юм.

Хүснэгт 1. Гадаад худалдааны гүйцэтгэл /сая ам.доллар/

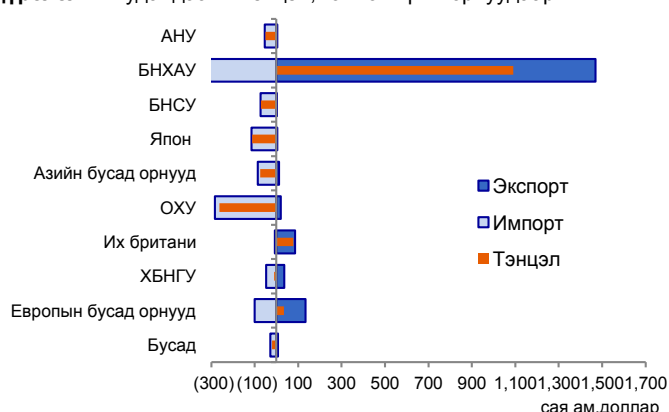
Төрөл	Жилээр			Өөрчлөлт				Эхний 5 сараар			Өөрчлөлт			
	2013	2014	2015	2014/2013		2015/2014		2014	2015	2016	2015/2014		2016/2015	
				Дүн	Хувь	Дүн	Хувь				Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
Эргэлт	10,627	11,011	8,467	384	3.6%	(2,545)	-23.1%	4,060	3,316	2,947	(744)	-18.3%	(370)	-11.1%
Экспорт	4,269	5,775	4,669	1,506	35.3%	(1,105)	-19.1%	1,928	1,869	1,775	(59)	-3.0%	(95)	-5.1%
Импорт	6,358	5,237	3,797	(1,121)	-17.6%	(1,439)	-27.5%	2,132	1,447	1,172	(685)	-32.1%	(275)	-19.0%
Тэнцэл	(2,089)	538	872	2,627		334	62.2%	(204)	422	603	626		180	42.7%

Валютын төлбөртэй худалдааны тэнцэл нь төгрөгийн гадаад валюттай харьцах ханшид нөлөөлдөг суурь үзүүлэлтүүдийн нэг юм. 2010 оноос хойш тогтмол алдагдалтай байсан валютын төлбөртэй худалдааны тэнцэл 2014 оны сүүлийн хагасаас ашигтай гарч эхэлсэн. Уг үзүүлэлт 2016 оны эхний 5 сарын гүйцэтгэлээр 621.0 сая ам.долларын ашигтай гарч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 102.8 сая ам.доллараар өссөн байна.

Дүрслэл 1. Валютын төлбөртэй худалдаа /3 сарын гулсах дундаж/

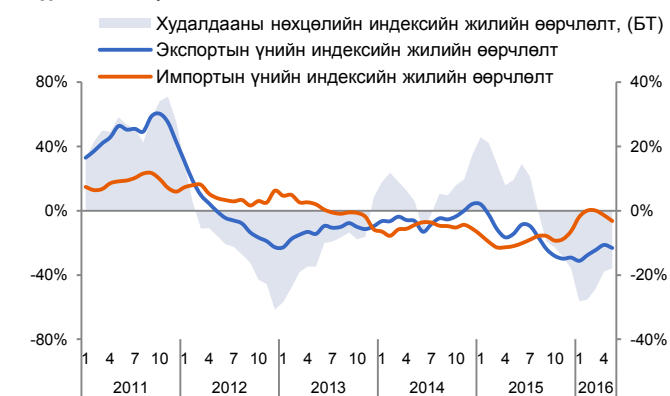

Дүрслэл 2. Худалдааны тэнцэл, голлох түнш орнуудаар

Хөрш орнуудтай хийсэн худалдааг авч үзвэл, нийт бараа эргэлтийн 62.7% буюу 1847.7 сая ам.долларын худалдааг БНХАУ улстай, 10.3% буюу 302.6 сая ам.долларын худалдааг ОХУ-тай хийжээ. БНХАУ-тай хийсэн худалдаа өнгөрсөн оны мөн үеэс 11.7%-иар, ОХУ-тай хийсэн худалдаа 29.1%-иар тус тус буурсан байна.

Дүрслэл 3. Худалдааны нөхцөлийн индекс /3 сарын гулсах дундаж/

Хүснэгт 2. Худалдааны нөхцөлийн индекс /2012 оны 12 сар суурьтай/

Үнийн индексийн төрөл*	2015.5 сар	2016.4 сар	2016.5 сар	Жил Δ	Сар Δ
Экспорт	0.97	0.68	0.77	-21%	13%
Зэсийн баяжмал	0.55	0.35	0.37	-32%	7%
Чулуун нүүрс	0.61	0.41	0.41	-32%	0%
Ямааны угаасан ноолуур	0.44	0.34	0.36	-18%	7%
Импорт	0.59	0.54	0.56	-6%	3%
Хэрэглээний бараа	0.80	0.77	0.76	-6%	-1%
Хөрөнгө оруулалтын бараа	0.49	0.51	0.49	0%	-2%
Нефтийн бүтээгдэхүүн	0.62	0.43	0.44	-29%	2%
Худалдааны нөхцөл	1.65	1.26	1.38	-16%	10%

* Индексийн өөрчлөлтөд голлох хувь нэмэр оруулсан бараагаар задлав.

Гадаад худалдааны нөхцөлийн индекс тайлант хугацааны эцэст өмнөх оны мөн үеэс 19.1%-иар буурч, өмнөх сараас 4.8%-иар өсч 1.384-д хүрлээ. Тайлант сард голлох импортын үнэ өссөн хэдий ч зэсийн баяжмал, чулуун нүүрсний экспортын үнэ өссөн нь худалдааны нөхцөл өмнөх сараас сайжрахад нөлөөлжээ.

Экспортын гадаад худалдаа 2016 оны эхний 5 сарын гүйцэтгэлээр өнгөрсөн оны мөн үеэс 5.1%-иар буюу 94.7 сая ам.доллараар буурсан. Экспортын бууралтыг ерөнхий ангиллаар задалвал аж үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний экспортын өсөлт нь нийт экспортыг 1%-иар өсөхөд нөлөөлсөн ч, уул уурхайн түүхий эдийн экспортын бууралт нь нийт экспортыг 6%-иар буурахад нөлөөлжээ. Улмаар уул уурхайн түүхий эдийн нийт экспортод эзлэх жин өнгөрсөн оны мөн үеэс 1 нэгж хувиар буурсан бол аж үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний жин 1 нэгж хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 3. Экспортын гадаад худалдааны гүйцэтгэл /сая ам.доллар/

Төрөл	2014			2015			2016			Δ (2015/2014)			Δ (2016/2015)		
	Тоо/хэм (мян нэгж)	Дүн	%	Тоо/хэм (мян нэгж)	Дүн	%	Тоо/хэм (мян нэгж)	Дүн	%	Дүн	Өсөлт	%2	Дүн	Өсөлт	%2
1. Уул уурхай		1,672	87%		1,631	87%		1,526	86%		(41)	-2%	(105)	-6%	-6%
1.1. Зэсийн хүдэр, баяжмал	439	727	38%	536	887	47%	558	800	45%	160	22%	8%	(87)	-10%	-5%
1.2. Чулуун нүүрс	7,392	361	19%	5,174	238	13%	5,008	221	12%	(122)	-34%	-6%	(17)	-7%	-1%
1.3. Боловсруулаагүй нефть	2,625	261	14%	3,164	161	9%	2,876	130	7%	(100)	-38%	-5%	(31)	-19%	-2%
1.4. Төмрийн хүдэр, баяжмал	1,943	155	8%	1,867	96	5%	1,380	68	4%	(59)	-38%	-3%	(29)	-30%	-2%
1.5. Мөнгөжөөгүй алт /кг/	2,172	90	5%	3,362	133	7%	4,304	205	12%	43	48%	2%	72	54%	4%
1.6. Цайрын хүдэр, баяжмал	36	36	2%	50	63	3%	38	59	3%	26	73%	1%	(4)	-7%	0%
1.7. Жонш, лейцит, нефелинт	114	25	1%	107	25	1%	74	21	1%	(1)	-2%	0%	(3)	-13%	0%
1.8. Молибдений хүдэр, баяжмал	2	12	1%	2	15	1%	2	10	1%	3	29%	0%	(5)	-33%	0%
1.9. Гянтболдын хүдэр, баяжмал	0	4	0%	0	4	0%	0	3	0%	(0)	-6%	0%	(1)	-16%	0%
1.10. Мөнгө /тонн/	3	0	0%	27	7	0%	20	8	0%	7	0%	0%	0	6%	0%
1.11. Бусад	10	1	0%	44	1	0%	39	1	0%	0	9%	0%	0	0%	0%
2. Мал аж, ахуй		184	10%		132	7%		138	8%		(53)	-29%	6	4%	0%
2.1. Амьд мал, малын мах	1	1	0%	2	4	0%	2	5	0%	3	249%	0%	0	7%	0%
2.2. Арьс, шир	183	22	1%	150	17	1%	79	16	1%	(5)	-23%	0%	(1)	-8%	0%
2.3. Малын өлөн гэдэс	0	4	0%	0	4	0%	0	3	0%	0	7%	0%	(1)	-34%	0%
2.4. Ноолуур	4	152	8%	3	100	5%	2	108	6%	(53)	-35%	-3%	8	8%	0%
2.5. Ноос, бусад үс, хялгас	3	5	0%	4	7	0%	4	7	0%	2	36%	0%	0	2%	0%
2.6. Бусад	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%	0	106%	0%	0	196%	0%
3. Газар тариалан		14	1%		20	1%		11	1%		6	47%	(10)	-47%	-1%
4. Аж үйлдвэрлэл		56	3%		85	5%		100	6%		28	50%	15	17%	1%
4.1. Хүнс	0	2	0%	1	12	1%	2	12	1%	10	543%	1%	0	3%	0%
4.2. Ноолууран эдлэл	0	5	0%	0	5	0%	0	4	0%	1	12%	0%	(1)	-19%	0%
4.3. Бусад хувцас, гутал, эдлэл	0	2	0%	0	2	0%	0	5	0%	(0)	-12%	0%	3	130%	0%
4.4. Уул уурхай	4	9	0%	17	35	2%	8	27	2%	26	285%	1%	(7)	-21%	0%
4.5. Цахилгаан, электрон бараа	0	2	0%	0	1	0%	0	0	0%	(1)	-59%	0%	(0)	-43%	0%
4.6. Машин механик, тоног төхөөрөмж, эд анги	1	33	2%	1	27	1%	0	48	3%	(5)	-16%	0%	21	75%	1%
4.7. Бусад	124	4	0%	107	2	0%	79	2	0%	(2)	-40%	0%	(0)	-9%	0%
5. Бусад		1	0%		1	0%		1	0%		-1	63%	(1)	-60%	0%
Нийт дүн		1,928		1,869			1,775			(59)	-3%		(94.7)	-5.1%	

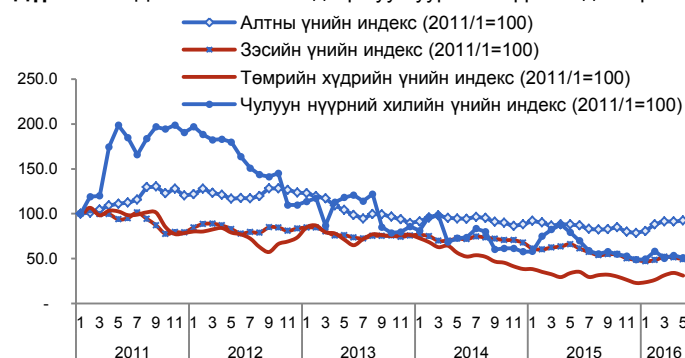
%2 - Нийт өсөлтөд оруулсан хувь нэмэр (contribution to the growth)

Хүснэгт 4. Экспортын гадаад худалдааны өөрчлөлт, 2016 он

Төрөл	Тоо хэмжээний өөрчлөлт		Үнийн өөрчлөлт		Нийт өөрчлөлт	
	Тоо хэмжээний өөрчлөлт	%	Үнийн өөрчлөлт	%	Нийт өөрчлөлт	%
1. Уул уурхай	(1.8)	2%	(103.0)	98%	(104.8)	-6%
1.1. Зэсийн хүдэр, баяжмал	31.2	-36%	(118.4)	136%	(87.2)	-10%
1.2. Чулуун нүүрс	(7.3)	43%	(9.5)	57%	(16.8)	-7%
1.3. Боловсруулаагүй нефть	(13.0)	42%	(18.1)	58%	(31.2)	-19%
1.4. Төмрийн хүдэр, баяжмал	(23.9)	83%	(4.8)	17%	(28.7)	-30%
1.5. Мөнгөжөөгүй алт /кг/	44.9	63%	26.8	37%	71.6	54%
1.6. Цайрын хүдэр, баяжмал	(19.5)	466%	15.3	-366%	(4.2)	-7%
1.7. Жонш, лейцит, нефелинт	(9.4)	296%	6.2	-196%	(3.2)	-13%
1.8. Молибдений хүдэр, баяжмал	0.0	0%	(5.0)	100%	(5.0)	-33%
1.9. Гянтболдын хүдэр, баяжмал	(1.8)	273%	1.1	-173%	(0.6)	-16%
1.10. Мөнгө /тонн/	(2.8)	-653%	3.3	753%	0.4	6%
1.11. Бусад	(0.1)	-519%	0.1	619%	0.0	0%
2. Мал аж, ахуй	(18.2)	-316%	24.0	416%	5.8	4%
2.2. Арьс, шир	(13.9)	961%	12.4	-861%	(1.4)	-8%
2.4. Ноолуур	(2.9)	-36%	10.9	136%	8.0	8%
3. Газар тариалан	(13.5)	140%	3.8	-40%	(9.6)	-47%
4. Аж үйлдвэрлэл	(51.9)	-351%	66.7	451%	14.8	17%
5. Бусад	(0.4)	48%	(0.4)	52%	(0.8)	-60%
Нийт дүн	(85.7)		(8.9)		(94.7)	-5%

* Ижил зориулалттай боловч харилцан адилгүй шинж чанартай бараа бүтээгдэхүүнүүд 1 ангилалд багтдаг тул дээрх тооцоолол нь зөвхөн ерөнхий хандлагыг харуулах тойм тооцоолол болохыг анхаарна уу.

Дүрслэл 4. Дэлхийн зах зээл дээрх уул уурхайн түүхий эдийн үнэ

2016 оны эхний 5 сарын гүйцэтгэлээр экспортын гадаад худалдаа тоо хэмжээний өөрчлөлтөөс шалтгаалж 85.7 сая ам.доллараар, үнийн өөрчлөлтөөс шалтгаалж 8.9 сая ам.доллараар тус тус буурсан байна.

Бүлэг тус бүрээр авч үзвэл уул уурхайн түүхий эдийн экспорт үнийн бууралтаас шалтгаалж 6.4%-иар буюу 104.8 сая ам.доллараар буурчээ.

МАА-н түүхий эдийн экспорт үнийн өсөлтөөс шалтгаалж 24 сая ам.доллараар өссөн бол тоо хэмжээний бууралтаас шалтгаалан 18 сая ам.доллараар буурсан байна. Рапсын экспортын бууралтаас шалтгаалж газар тариалангийн экспорт 9.6 сая ам.доллараар буурсан байна. Харин машин, тоног төхөөрөмжийн экспортын өсөлтөөс голлон шалтгаалж аж үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний экспорт 17.4%-иар буюу 14.8 сая ам.доллараар өсчээ.

Дэлхийн зах зээл дээрх 1 унц алтны сарын дундаж үнэ 2016 оны 5-р сард 1,256 ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 5%-иар, өнгөрсөн сараас 1%-иар өссөн байна. А зэрэглэлийн цэвэршүүлсэн зэс болон төмрийн хүдрийн үнэ тайлант сард харгалзан 4,695, 55 ам.долларт хүрч өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 25%-иар, 8%-иар, өнгөрсөн сартай харьцуулахад 4%-иар, 9%-иар тус тус буурсан байна. Чулуун нүүрсний экспортын хилийн үнэ 5 дугаар сард 31 ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 36%-иар, өмнөх сараас 5%-иар тус тус буурсан байна.

Импортын гадаад худалдаа 2016 оны эхний 5 сарын гүйцэтгэлээр өнгөрсөн оны мөн үеэс 19.0%-иар буюу 275.0 сая ам.доллараар буурсан. Импортын бууралтыг ерөнхий ангиллаар задалвал хэрэглээний бүтээгдэхүүний бууралт 1%-ийг, хөрөнгө оруулалтын бүтээгдэхүүний бууралт 9%-ийг, нефтийн бүтээгдэхүүний бууралт 9%-ийг тус тус тайлбарлаж байна. Хэрэглээний бүтээгдэхүүний нийт импортод эзлэх жин өнгөрсөн оны мөн үеэс 6 нэгж хувиар өссөн бол нефтийн бүтээгдэхүүний жин 6 нэгж хувиар буурчээ.

Хүснэгт 5. Импортын гадаад худалдааны гүйцэтгэл /сая ам.доллар/

Төрөл	2014			2015			2016			Δ (2015/2014)			Δ (2016/2015)		
	Тоо/хэм (мян нэгж)	Дүн	%	Тоо/хэм (мян нэгж)	Дүн	%	Тоо/хэм (мян нэгж)	Дүн	%	Дүн	Өсөлт	%2	Дүн	Өсөлт	%2
Хэрэглээний бүтээгдэхүүн		557	26%	438	30%	427	36%	(119)	-21%	-6%	(12)	-3%	-1%		
Түргэн эдэлгээтэй	325	292	44%	296	247	17%	296	233	20%	(45)	-15%	-2%	(14)	-6%	-1%
Хүнс	149	202	9%	145	168	12%	155	159	14%	(34)	-17%	-2%	(10)	-6%	-1%
Эм, тариа	1	32	2%	1	30	2%	1	37	3%	(2)	-7%	0%	7	23%	0%
Бусад түргэн эдэлгээтэй бараа	176	58	3%	150	49	3%	140	38	3%	(9)	-15%	0%	(11)	-22%	-1%
Удаан эдэлгээтэй	71	265	12%	65	192	13%	50	194	17%	(73)	-28%	-3%	2	1%	0%
Гутал, хувцас, цүнх	14	25	1%	17	18	1%	20	19	2%	(6)	-26%	0%	1	5%	0%
Гэр ахуйн цах.хэрэгсэл ба төвөг	31	50	2%	28	42	3%	10	40	3%	(8)	-16%	0%	(2)	-6%	0%
Авто машин, түүний сэлбэг хэрэгсэл	1	156	7%	0	105	7%	0	110	9%	(52)	-33%	-2%	5	5%	0%
Бусад удаан эдэлгээтэй бараа	25	34	2%	20	27	2%	19	26	2%	(7)	-21%	0%	(1)	-4%	0%
Хөрөнгө оруулалтын бүтээгдэхүүн		890	42%	514	36%	390	33%	(376)	-42%	-18%	(125)	-24%	-9%		
Машин, механик тоног төхөөрөмж, эд анги	12	542	25%	7	270	19%	7	221	19%	(272)	-50%	-13%	(49)	-18%	-3%
Судлаас бусад тээврийн хэрэгсэл, эд анги	0	161	8%	0	45	3%	0	46	4%	(116)	-72%	-5%	1	2%	0%
Машин механик, тоног төхөөрөмж, эд анги	11	380	18%	7	225	16%	6	175	15%	(156)	-41%	-7%	(50)	-22%	-3%
Барилгын материал	1038	262	12%	559	183	13%	256	96	8%	(79)	-30%	-4%	(87)	-48%	-6%
Хөрөнгө оруулалтын бусад бараа	29	87	4%	21	62	4%	15	72	6%	(25)	-29%	-1%	11	18%	1%
Аж үйлдвэрлэлийн орц		234	11%	209	14%	209	18%	(24)	-10%	-1%	(1)	0%	0%		
Хүнсний орц	36	17	1%	24	13	1%	138	36	3%	(4)	-23%	0%	22	169%	2%
Химийн бүтээгдэхүүн	49	37	2%	60	41	3%	52	34	3%	4	11%	0%	(8)	-18%	-1%
Даавуу, утас, арьс, савхин эдлэл	9	6	0%	8	7	0%	7	7	1%	1	21%	0%	1	11%	0%
Цахилгаан эрчим хүч	0	47	2%	1	53	4%	0	44	4%	6	13%	0%	(9)	-17%	-1%
Металлын хүдэр, баяжмал болон хаягдал	1	0	0%	0	1	0%	1	1	0%	1	289%	0%	0	1%	0%
Бусад аж үйлдвэрлэлийн зориулалтат	373	126	6%	344	94	7%	294	87	7%	(32)	-25%	-2%	(7)	-8%	-1%
Нефтийн бүтээгдэхүүн		408	44%	424	27%	311	14%	(172)	-39%	-8%	(124)	-46%	-9%		
Дизель түнш	229	237	11%	231	140	10%	144	59	5%	(97)	-41%	-5%	(80)	-58%	-6%
АИ-92, АИ-95	121	134	6%	146	93	6%	125	58	5%	(41)	-31%	-2%	(35)	-38%	-2%
А-80 болон бусад	58	70	3%	47	37	3%	42	28	2%	(33)	-47%	-2%	(9)	-24%	-1%
Бусад	1	10	0%	9	15	1%	26	1	0%	6	0%	0%	(14)	-24%	-1%
Нийт дүн		2,132		1,447		1,172		(685)	-32.1%		(275)	-19%			

%2 - Нийтсэлтэд оруулсан хувь нэмэр (contribution to the growth)

Хүснэгт 6. Импортын гадаад худалдааны өөрчлөлт, 2016 он

Төрөл*	Тоо хэмжээний өөрчлөлт		Үнийн өөрчлөлт		Нийт өөрчлөлт	
	Тоо	%	Тоо	%	Тоо	%
Хэрэглээний бүтээгдэхүүн	(9.0)	78%	(2.5)	22%	(11.5)	-3%
Түргэн эдэлгээтэй	2.3	-17%	(16.0)	117%	(13.7)	-6%
Удаан эдэлгээтэй	(11.3)	-508%	13.5	608%	2.2	1%
Хөрөнгө оруулалтын бүтээгдэхүүн	(144.1)	116%	19.6	-16%	(124.5)	-24%
Машин, механик тоног төхөөрөмж, эд анги	(35.8)	74%	(12.8)	26%	(48.6)	-18%
Барилгын материал	(78.3)	90%	(8.5)	10%	(86.8)	-48%
Хөрөнгө оруулалтын бусад бараа	(30.0)	-274%	40.9	374%	10.9	18%
Аж үйлдвэрлэлийн орц	2.2	-279%	(3.0)	379%	(0.8)	0%
Нефтийн бүтээгдэхүүн	(48.9)	39%	(75.3)	61%	(124.2)	-46%
Дизель түнш	(35.6)	44%	(44.8)	56%	(80.4)	-58%
АИ-92, АИ-95	(10.1)	29%	(25.0)	71%	(35.1)	-38%
А-80 болон бусад	(3.2)	37%	(5.6)	63%	(8.8)	-24%
Бусад	0.9	-7%	(14.9)	107%	(13.9)	0%
Нийт дүн	(198.9)		(76.1)		(275)	-19%

* Ижил зориулалттай боловч харилцан адилаар шинж чанартай бараа бүтээгдэхүүнүүд 1 ангилалд багтдаг тул дээрх тооцоолол нь зөвхөн ерөнхий хандлагыг харуулах тойм тооцоолол болохыг анхаарна уу.

Дүрслэл 5. Импортын бүтээгдэхүүний жилийн өсөлт /3 сарын гулсах дундаж/

Тойм тооцооллоос үзэхэд 2016 оны эхний 5 сарын гүйцэтгэлээр импортын гадаад худалдаа тоо хэмжээний өөрчлөлтөөс голлон шалтгаалж нийт дүнгээр 198.9 сая ам.доллараар буурчээ.

Бүлэг тус бүрээр авч үзвэл хэрэглээний бүтээгдэхүүний импортын үнэ, тоо хэмжээ буурснаар уг бүлгийн импорт 2.6%-иар буюу 11.5 сая ам.доллараар буурчээ.

Хөрөнгө оруулалтын бүтээгдэхүүний импорт 24.2%-иар буюу 124.5 сая ам.доллараар буурсан нь уг бүлгийн импортын тоо хэмжээний өөрчлөлтөөс шалтгаалсан.

Харин нефтийн бүтээгдэхүүний импортын тоо хэмжээ болон үнэ зэрэг буурснаар уг бүлгийн импорт 46.1%-иар буюу 124.2 сая ам.доллараар буурчээ. Нефтийн бүтээгдэхүүний импортын хилийн үнэ 2013 оноос эхлэн тогтмол буурч байна. Хилийн үнэ 2012 оны 12 сард тонн тутамд 1,270.5 ам.доллар байсан бол 2016 оны 5-р сарын байдлаар тонн тутамд 463.2 ам.долларт хүрээд байна.